

Артем Кияновський – кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України, директор КЗ «Навчально-виховний комплекс «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради, м. Херсон, Україна.

Коло наукових інтересів: організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, управлінська діяльність, методика навчання фізики.

✉ shgt@ukr.net

ORCID <https://orcid.org/0009-0009-9762-8366>

УДК 371.14+374.7:371.31:37.018.58(477)
<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-4-157-163>

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ (З ДОСВІДУ РОБОТИ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ «ШКОЛА ГУМАНІТАРНОЇ ПРАЦІ»)

Анотація. Статтю присвячено особливостям розвитку професійної компетентності педагогів КЗ «Навчально-виховний комплекс «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради, насамперед – особливостям культурологічним й аксіологічним, оскільки культурологічний підхід до освітнього процесу є одним з основних в зазначеному закладі. Описано цікаві форми науково-методичної роботи вчителів і вихователів, що сприяють підвищенню їхньої професійної компетентності: розроблення авторських навчальних програм (зокрема, курсів «Традиції давньогрецького театру», «Основи оперного мистецтва»); створення книги «Бесіди про видатних людей» та збірки «Мудрість світу для дітей: філософія для дітей у казках та оповіданнях»; участь у читачьких конференціях, педагогічних читаннях, де вивчають класичні й нові фахові наукові твори, обговорюють дотичні до педагогіки сучасні бестселери; участь у практичних семінарах для вчителів і вихователів із запрошенням відомих науковців й освітян; підготовка з учнями тез їхніх наукових робіт до публікації в шкільних виданнях «Журнал учнівських наукових досліджень гуманітарного спрямування» та «Альманах науково-дослідних, реферативних і творчих робіт учнів ШГП «ЗОРЕСВІТ», а також складання вступних статей до цих тез та ін. У розвідці показано нестандартні шляхи реалізації принципу захопливості спільної дії вчителя та учня як невіддільної частини сучасної освіти: проведення шкільного театрального фестивалю, літературних віталень, свят Першого й Останнього дзвоника на сцені Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша в тандемі з відомими херсонськими артистами, особливих заходів – Вечора пам'яті колег, Вечора дозвілля для технічних працівників та ін. Доведено розвивальний потенціал для професійної компетентності вчителів і вихователів педагогіки партнерства та атмосфери творчого пошуку в закладі освіти.

Ключові слова: компетентнісно орієнтована освітня діяльність; професійна компетентність педагога; культурологічний підхід до освітнього процесу; спільна дія вчителя та учня; нетрадиційні форми роботи; атмосфера творчого пошуку.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими й практичними завданнями. Свого часу В. Сухомлинський указував на зв'язок професійної компетентності педагога (у нього – майстерності) та його духовного розвитку: «Дуже гострою, безконечно новою, невичерпною проблемою нашої роботи є вдосконалення педагогічної майстерності на основі духовного росту вчителя» (Сухомлинський, 2021, с. 149). Це питання не втратило актуальності й зараз.

Безперечно, нині людство накопичило стільки інформації, що її вже не втримати навіть античним атлантам, а заучування правил і текстів не обумовлює свідомого опанування всього навчального матеріалу. Тому невіддільною частиною сучасної освіти має бути принцип захопливої спільної дії вчителя та учня на шляху до наміченого освітнього результату. Домінантою педагогіки стає діяльний, результативний, такий, що мотивує саморозвиток школяра, процес освіти, і його реалізація – основа професійної компетентності педагога XXI століття.

Сьогодні, із позицій компетентнісного підходу, педагогічна діяльність націлена на конкретний результат освіти, а одним із завдань має таке: навчити орієнтуватися в царині культурних, духовних цінностей, тобто вирішувати аксіологічні проблеми (Овчарук (ред.), 2004, с. 69). У цьому контексті важливим складником компетентнісно орієнтованої освітньої діяльності є пропагування досягнень науки й культури, що потребує регулярної актуалізації знань педагога. Для підвищення рівня власної професійної компетентності він повинен не тільки здійснювати рефлексію педагогічної діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність через систему методичної роботи, а й займатися самоосвітою, щодня працюючи з інформацією, прагнучи до творчості, бажаючи пізнати та зрозуміти основні тенденції сучасної науки, особливо в галузях педагогіки, психології, культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із проблеми, що розглядається в статті, та означення аспектів загальної проблеми, яким присвячується стаття. Проблема професійного зростання педагогів стала особливо актуальною з часу запровадження компетентнісного підходу до освітньої діяльності. Загальні питання педагогічної компетентності в наукових розвідках аналізують Н. Бібік, О. Вознюк й О. Дубасенюк, О. Овчарук, Л. Пуховська, А. Радченко, О. Раковець і С. Раковець, Т. Ціпан, Г. Шевцова, І. Шмиголь та багато ін.

Феномен Комунального закладу «Навчально-виховний комплекс «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради розглянуто в працях Є. Голобородько (Голобородько, 2014), Н. Довбні, М. Короденка, К. Таранік-Ткачук та ін., проте автори не вивчали розвиток професійної компетентності педагогів закладу.

Мета нашої статті – описати й проаналізувати особливості розвитку педагогічної компетентності працівників «Школи гуманітарної праці» (м. Херсон), зумовлені культурологічним підходом до освітнього процесу.

Відповідно до мети поставлено й вирішено такі завдання: визначити дотримання культурологічного підходу до освітнього процесу як одне з основних завдань педагогічного колективу зазначеного закладу; описати цікаві форми науково-методичної роботи вчителів і вихователів; показати нестандартні шляхи реалізації принципу захопливої спільної дії педагога та учня; виявити розвивальний потенціал педагогіки партнерства й атмосфери творчого пошуку в закладі освіти для професійної компетентності вчителів.

Основними **методами дослідження** обрано такі: аналіз і синтез, абстрагування й конкретизація, зіставлення та групування, узагальнення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Безсумнівно, нинішньому вчителю необхідно бути обізнаним в інноваційних методиках викладання свого предмета, а також активно цікавитися сучасними розробками в галузях педагогіки, психології та культури – ці знання допоможуть завжди бути цікавим для дітей та їхніх батьків.

За понад 30 років діяльності в «Школі гуманітарної праці» склалася своя система роботи з педагогами, яка дає позитивні результати щодо розвитку їхньої професійної компетентності в умовах сучасного освітнього простору.

Перебуваючи в постійному педагогічному пошуку, колектив однодумців невпинно працює над підвищенням свого культурно-освітнього рівня. У низці концептуальних науково-методичних праць («Авторська школа: як це робиться», «Режисура сучасного уроку» та ін.) ми повторюємо тезу, що «вся система роботи школи націлена на всебічний розвиток особистості як дитини, так і вчителя» (Кияновський, 2001, с. 80).

Характеризуючи полікультурність освіти й виховання в закладі, Є. Голобородько відзначає основоположну роль культурологічного підходу: «Школа прагне забезпечити умови молодому поколінню для загального культурного розвитку, знайомить із культурами інших народів і на основі цього допомагає оцінити національну культуру, зрозуміти її роль і внесок у світову культурну скарбницю» (Голобородько, 2014, с. 12). Для повноцінної реалізації такого підходу вчителі повинні мати професійну спроможність, оснований на власному високому інтелектуальному й загальнокультурному рівні, а також методичне забезпечення.

Педагоги закладу розробляють авторські навчальні програми. Візитівкою школи став авторський курс «Театр» (автори – С. Санько, А. Кияновський), у межах практичної реалізації якого щороку проводиться Театральний фестиваль, де всі класи під керівництвом своїх наставників представляють авторське бачення відомих класичних творів, демонструючи високу культуру виконавської майстерності. Продовжують ідею культурного розвитку школяра авторські курси «Традиції давньогрецького театру» (автор-укладач – О. Сербіна) (Сербіна, 2016, с. 62-73) та «Основи оперного мистецтва» (упорядник – О. Кравець) (Кравець, 2017).

Принцип захопливої спільної дії вчителя та учня найбільш яскраво реалізується під час звичних для всіх свят Першого й Останнього дзвоника. Ці свята вирізняються тим, що участь у них беруть і діти, і педагоги, а відбувається спільне дійство на сцені Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша. Занурюючись у світ прекрасного й казкового Театру в тандемі з відомими херсонськими артистами, учні разом з учителями дивують усіх новими інтерпретаціями відомих дитячих творів: «Бременські музики», «Малюк і Карлсон», «Попелюшка», «Королівство кривих дзеркал», «Пригоди Тома Соєра» та ін. Наголосимо, що під час підготовки й проведення цих заходів педагоги співпрацюють не лише з вихованцями, а також із професійними акторами, завдяки чому поглиблюють свою компетентність.

Крім того, відповідно до культурологічного підходу в реалізації компетентнісно орієнтованої освітньої діяльності принцип захопливої спільної дії проявляється в організуванні літературних віталень. І в підготовці, і в проведенні таких заходів активну участь беруть учні певної паралелі, учителі-філологи, бібліотекарі, вихователі, викладачі різних предметів і, звісно, директор школи – давній шанувальник музи Калліопи. На літературне свято запрошують дітей та батьків, які з цікавістю розкривають для себе нові грані творчості не тільки відомих поетів і письменників, а й педагогів, що, наприклад, натхненно декламують класичні поетичні чи прозові рядки. На наше переконання, любов до слова, літератури, культури та мистецтва є основою духовної культури людини.

Деякі вітальні знімають як відеофільм і викладають на сайт школи; сценарії заходів оформлюють в ілюстровані видання, матеріали з яких можуть бути використані в позакласній роботі вчителів-словесників; педагогічні аспекти святкових вечорів аналізують і досліджують (див., наприклад, статтю Л. Шавалди «Організація сімейних вечорів у контексті співпраці педагогів і батьків» (Шавалда, 2016)).

З погляду компетентнісно орієнтованої освітньої діяльності також становлять інтерес авторські методичні розробки педагогів «Школи гуманітарної праці», які передусім формують внутрішній світ дитини. Наприклад, у 2005 р. спільно з лабораторією гуманітарного навчання та виховання Академії педагогічних наук України вчителі й вихователі закладу взяли участь у створенні книги «Бесіди про видатних людей» (Кияновський (ред.), 2005). У ній узагальнено дос-

від побудови діалогу з учнями про життя знаменитих людей, які є прикладом високих моральних якостей. «Бесіди...» рекомендовано для педагогів і батьків: «Запорука величі – у любові до Батьківщини» (про видатного стратега й державного діяча Фемістокла), «Великий диктатор» (про римського імператора Гая Юлія Цезаря), «Арістотель: життя і сенс», «Софіст особливого роду» (про античного філософа Сократа), «Грецький мудрець» (про відомого афінського законодавця й поета Солона), «Останній гуманіст, або Рухоме життя істини» (про французького філософа Мішеля Монтеня), «Революція в педагогіці» (про чеського педагога Яна Амоса Коменського), «Велика доля – велике рабство» (про іспанського художника Франсіско Гоя), «Вогонь душі людської» (про геніального німецького композитора Людвіга Ван Бетховена), «Він подарував Трою всьому світу» (про Генріха Шлімана, який відкрив світові знання про найдавнішу цивілізацію), «Віра в науку» (про відомого російського хіміка Дмитра Менделєєва).

Тексти бесід містять не лише інформацію про видатних особистостей, а й питання для роздумів, творчі завдання. Зокрема, у розмові про античного філософа Арістотеля запропоновано такі питання та завдання: «Як ви думаєте, чому Арістотель віддав перевагу філософії, а не медицині? Обґрунтуйте свою відповідь», «На ваш погляд, чому, незважаючи на розбіжності, Арістотель все ж таки відіграв значну роль у житті Олександра Македонського?», «Чи згодні ви з тим, що мистецтво – показник духовного життя народу? Підтвердьте свої висновки прикладами» (Кияновский (ред.), 2005). Під час таких занять формуються життєві цінності учнів – на прикладах прояву патріотизму, високого служіння Богові, Батьківщині й людям.

Традиції гуманної педагогіки Ш. Амонашвілі втілено в збірці 2017 р. «Мудрість світу для дітей: філософія для дітей у казках та оповіданнях» (упорядник – Л. Шавалда, вихователь-методист «Школи гуманітарної праці») (Шавалда (уклад.), Кияновский (ред.), 2017). У виданні наголошено на комплексному вихованні особистості дитини, вихованні душі людини, гармонізації всіх її складових. Розділи збірки – бесіди про красу, серце та любов, моральність, волю, мислення, мудрість життя – містять не лише казки, есе про вічні моральні категорії, а й коротке тлумачення основних моральних понять, що допомагає дітям глибше зрозуміти їхній зміст.

З ініціативи провідних педагогів у школі впроваджено цікаву форму ознайомлення з новинками фахової наукової літератури й вивчення педагогічного досвіду – науково-практичні та читальні конференції: «Шляхи співпраці церкви та суспільства», «Нанотехнологія – вікно у новий світ», «Античні філософи про сенс життя» та ін. Традиційними для колективу «Школи гуманітарної праці» стали педагогічні читання: «Спадщина Сократа, Ушинського, Песталоцці, Спенсера очима сучасних освітян», «Спадщина А.С. Макаренка й розвиток сучасної школи», «Християнство та школа. Сучасний контекст», «Блокчейн від А до Я. Технологія десятиліття», «Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера – розуміння обдарованості» та ін. Алгоритм роботи над задалегідь вибраною книгою чи темою, як правило, такий: 1) вивчення першоджерела; 2) науково-практична конференція або обговорення; 3) підготовка методичних матеріалів за результатами вивчення та конференції; 4) видання друкованого методичного посібника.

На конференціях і педагогічних читаннях обговорюють також сучасні бестселери, як-от: «Правила мозку. Що варто знати про мозок вам і вашим дітям» Дж. Медіни, «Феліцитарна перспектива» Г. Навайтіса, «Новий цифровий світ. Як технології змінюють державу, бізнес і наше життя» Е. Шмідта й Дж. Коена, «Sapiens: Людина розумна. Коротка історія людства» й «Homo Deus: Людина божественна. За лаштунками майбутнього» Ю.Н. Харарі та ін. Виступаючи, учителі висловлюють свою думку щодо прочитаного, розмірковують про те, як ці нові знання допоможуть їм у педагогічній практиці.

Крім того, у закладі систематично проводять практичні семінари для педагогів за участю відомих науковців й освітян (наприклад, семінар для педагогів, присвячений питанням комп'ютерної грамотності за участю заслуженого вчителя України, заступника директора з навчально-виховної роботи Вінницької фізико-математичної гімназії № 17 Ю. Пасіхова).

На початку навчального року адміністрація школи організовує виїзні творчі семінари: «Нова українська школа – школа, комфортна для дитини», «Дитина + книга = успіх!», «Моделювання

особистого інформаційного простору учня» та ін. Зазвичай до них залучають також працівників бібліотек, музеїв, закладів вищої освіти як Херсонщини, так і всієї України.

Безперечно, кожне колективне обговорення фахових проблем, кожна ділова зустріч із колегами, тим паче з представниками інших закладів та установ сприяють розвитку професійної компетентності педагогів, зокрема її аксіологічного складника.

Співпраця вчителів школи з учнями – учасниками конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук України має педагогічно значуще творче продовження – видавання «Журналу учнівських наукових досліджень гуманітарного спрямування» та «Альманаху науково-дослідних, реферативних і творчих робіт учнів ШГП «ЗОРЕСВІТ», де представлено наукові роботи дітей та вступні статті їхніх керівників. Працювати з інформацією, готувати до публікації свої дослідження школярів навчають із молодших класів; також цьому сприяє авторський курс для учнів 5–7 класів «Основи інформаційної культури» (упорядник – Т. Лихожон, завідувач шкільного бібліотечно-інформаційного центру) (Лихожон, 2017). Оскільки вчителі систематично аналізують та узагальнюють свій педагогічний досвід, оформлюють свої надбання в науково-методичні розвідки, то мають спроможність навчити дітей вибирати в тексті головне, правильно формулювати тези тощо.

Атмосфера постійного творчого пошуку в «Школі гуманітарної праці» живить і посилює прагнення педагогів до творчості, стимулює генерування ідей, зокрема й для особливих заходів. Наприклад, організовано Вечір пам'яті колег, присвячений учителям і вихователям, які відійшли в засвіти та які свого часу відіграли неповторну роль у становленні освітнього закладу. У 2019 р. проведено Вечір дозвілля для технічних працівників; і у виступах, вітальних номерах дітей та вчителів звучали щирі слова подяки тим людям, які щодня відновлюють чистоту й затишок у рідній школі.

Багато педагогів у студентські роки пройшли практику стажування в літніх оздоровчих таборах. Цей безцінний досвід організації творчого дозвілля дітей стає в нагоді під час організації двотижневих літніх творчих таборів, де вчителі й вихователі, спілкуючись із учнями поза межами освітнього закладу, проводять цікаві тематичні зміни. Своєю чергою, така діяльність розвиває професійну компетентність колишніх вожатих.

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок в обраному напрямі. Здатність педагога організувати роботу щодо вирішення творчих завдань, прояв ініціативи, самостійності є новим професійним орієнтиром у роботі сучасного вчителя. Згідно з базовим принципом Нової української школи, педагогіка партнерства є основою освітнього процесу, у якому вчитель все ж таки відіграє важливу й визначальну роль: він учить думати та освоювати нескінченні горизонти культури. Такі орієнтири вказують своїм учням педагоги навчально-виховного комплексу «Школа гуманітарної праці», перебуваючи в постійному творчому пошуку та занурюючись у світ педагогічних відкриттів. Культурологічний підхід до освітнього процесу в закладі зумовлює увагу вчителів і вихователів до вирішення аксіологічних проблем, застосування нестандартних форм роботи, зокрема й науково-методичної, а зрештою, розвиток творчості як складника педагогічної компетентності.

Усі описані в статті заходи були традиційними в «Школі гуманітарної праці» до війни. Нині, за умов дистанційного навчання, деякі з цих заходів проводити неможливо, натомість знайдено нові форми роботи, що буде проаналізовано в наступних розвідках.

Використані джерела

- Голобородько, Є.П. (2014). Полікультурна освіта і виховання в умовах «Школи гуманітарної праці». Рідна школа, 12, 12–13.
- Кияновский, А.А. (2001). Авторская школа: как это делается (модель эффективно обучающей школы в Украине). Херсон: Айлант.
- Кияновский, А.А. (ред.). (2005). Беседы о великих людях. Херсон: Айлант.

- Кравець, О. (упоряд.) (2017). Основи оперного мистецтва: програма факультативу для 5–7 класів. Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садочка, 7-8 (61), 84–92.
- Лихожон, Т. (упоряд.) (2017). Основи інформаційної культури: програма курсу за вибором для 5–7 класів. Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садочка, 7-8 (61), 93–118.
- Овчарук, О.В. (заг. ред.). (2004). Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Бібліотека з освітньої політики: колективна монографія. К.: К.І.С.
- Сербіна, О. (2016). Традиції давньогрецького театру. 5–11 класи: програма курсу за вибором. Рідна школа, 10, 62–73.
- Сухомлинський, В.О. (2021). Школа – світоч розуму: [зб. фрагментів з творів] (Л. Огнева, упоряд.). Київ: Альянт, 2021.
- Шавалда, Л. (2016). Організація сімейних вечорів у контексті співпраці педагогів і батьків. Рідна школа, 10, 50–53.
- Шавалда, Л.І. (уклад.), Кияновский, А.А. (ред.).(2017). Мудрість світу для дітей: філософія для дітей у казках та оповіданнях. Херсон: УВК «Школа гуманітарного труда» ХОС.

References

- Holoborodko, Ye.P. (2014). Polikulturalna osvita i vykhovannia v umovakh «Shkoly humanitarnoi pratsi». Ridna shkola, 12, 12–13. (in Ukrainian).
- Kiianovskii, A.A. (2001). Avtorskaia shkola: kak eto dielaietsa (model effektivno obuchaiushchei shkoly v Ukraine). Kherson: Ailant. (in Ukrainian).
- Kiianovskii, A.A. (red.). (2005). Biesiedy o velikikh liudiakh. Kherson: Ailant. (in Ukrainian).
- Kravets, O. (uporiad.) (2017). Osnovy opernogo mystetstva: prohrama fakultatyvu dlia 5–7 klasiv. Informatsiinyi zbiryk dlia dyrektora shkoly ta zaviduvacha dytiachoho sadochka, 7-8 (61), 84–92. (in Ukrainian).
- Lykhozhon, T. (uporiad.) (2017). Osnovy informatsiinoi kultury: prohrama kursu za vyborom dlia 5–7 klasiv. Informatsiinyi zbiryk dlia dyrektora shkoly ta zaviduvacha dytiachoho sadochka, 7-8 (61), 93–118. (in Ukrainian).
- Ovcharuk, O.V. (zah. Red.). (2004). Kompetentnisnyi pidkhid u suchasni osviti: svitovyi dosvid ta ukraïnski perspektyvy. Biblioteka z osvithoi polityky: kolektyvna monohrafiia. K.: K.I.S. (in Ukrainian).
- Serbina, O. (2016). Tradytzii davnohretskoho teatru. 5–11 klasy: prohrama kursu za vyborom. Ridna shkola, 10, 62–73. (in Ukrainian).
- Sukhomlynskyi, V.O. (2021). Shkola – svitoch rozumu: [zb. frahmentiv z tvoriv] (L. Ohnieva, uporiad.). Kyiv: Aliant, 2021. (in Ukrainian).
- Shavalda, L. (2016). Orhanizatsiia simeinykh vechoriv u konteksti spivpratsi pedahohiv i batkiv. Ridna shkola, 10, 50–53. (in Ukrainian).
- Shavalda, L.Y. (uklad.), Kiianovskii, A.A. (red.). (2017). Mudrist– svitu dlya ditey: filosofiya dlya ditey u kazkakh ta opovidanniyakh. Kherson: UVK «Shkola humanytarnoho truda» KhOS.

Artem Kyianovskyi, Candidate of Pedagogical Sciences, Honored Education Worker of Ukraine, the Headmaster of the “School of Liberal Arts” Educational Complex of the Kherson Regional Council, Kherson, Ukraine

Research interests: organization of educational process in institutions of general secondary education, management activity, methods of teaching Physics.

DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF TEACHERS IN THE CONDITIONS OF MODERN EDUCATIONAL SPACE (FROM THE EXPERIENCE OF THE “SCHOOL OF LIBERAL ARTS” EDUCATIONAL COMPLEX)

Abstract. The article is devoted to the development features of professional competence of the teachers of the Communal Institution “School of Liberal Arts” Educational Complex” of the Kherson Regional Council, primarily cultural and axiological features, since the cultural approach to the educational process is one of the main ones in the mentioned institution. Here you can find the description

of interesting forms of scientific and methodological work of teachers and educators, which contribute to the improvement of their professional competence, that is the development of original educational programs (in particular the courses like “Traditions of the Ancient Greek Theater” and “Fundamentals of Opera Art”); creation of the book “Conversations About Outstanding People” and the digest “Wisdom of the World for Children: Philosophy for Children in Fairy Tales and Stories”; participation in Readers Conferences, Pedagogical Readings, where classic and new specialized scientific works are studied and modern bestsellers related to pedagogy are discussed; participation in practical seminars for teachers and educators with the invitation of famous scientists and educators; joint teacher-student preparation of theses for students’ scientific works for publication in the school editions, such as the “Journal of Student Humanitarian Direction Scientific Research” and “Zoresvit” Almanac of the “School of Liberal Arts” Students Scientific Research, Abstract and Creative Works”, as well as drafting introductory articles to these theses, etc. The article shows unconventional ways of implementing the principle of exciting joint action of both a teacher and a student as an inseparable part of modern education: carrying out of the School Theater Festival, Literary Readings, the First and Last Bell celebrations on the stage of the M. Kulish Kherson Regional Academic Music and Drama Theater in tandem with famous Kherson actors and actresses, special events, like Colleagues Memorial Meetings, Leisure Parties for technical workers, etc. The development potential of partnership pedagogy and the atmosphere of creative endeavour in the educational institution for the professional competence of teachers and educators has been proven.

Keywords: competence-oriented educational activity; teacher’s professional competence; cultural approach to the educational process; joint action of a teacher and a student; unconventional forms of work; atmosphere of creative endeavour.